

BP-Nutrition en Noorwegen

door Dr.Ir. A. Roem, BP-Nutrition, Noorwegen

Gek, dat ik als scholier totaal niet gemotiveerd was om de buitenlandse talen te leren en nu heb ik dus een baan waar ik alles behalve Nederlands spreek. Een vooruitziende blik was mij nooit beschoren.

Ditmaal een Overzees bericht uit het hoge noorden. Voor die lezers onder u die mij niet kennen: mijn naam is Arjen Roem en ik ben een echte Wageningse visteler van het eerste (of tweede) uur. Na het voltooien van mijn studie in 1984, vertrok ik naar de Verenigde Staten voor een promotie-onderzoek aan de Universiteit van Zuid-Illinois. Dit onderzoek richtte zich met name op de vitamine-behoeftes van tilapia. Vervolgens was ik een jaar gastprofessor aan de Universiteit van Alaska. In 1989 was het de hoogste tijd om terug te keren naar Europa. Met een specialisatie in de visvoeding was het contact met BP Nutrition (voorheen Trouw) snel gemaakt en inmiddels werk ik al weer bijna drie jaar voor hun onderzoekscentrum in Noorwegen.

BP Nutrition Aquaculture Research Centre (BPN ARC) is het onderzoeks- en ontwikkelingscentrum van BP Nutrition Aquaculture. Tot de BPN Aqua groep behoren meer dan 24 bedrijven in zo'n 18 landen die zich voornamelijk bezighouden met het produceren van visvoerders en het kweken van vis en garnalen. De meeste bedrijven zijn geconcentreerd in West-Europa, Noord-Amerika, Chili en Zuid-Oost Azië.

Het is uit historisch perspectief wellicht goed op te merken dat BPN Aqua (Trouw International) altijd een speciale band met Nederland heeft gehad. Het hoofdkantoor staat nog steeds in Nederland en voorheen werd het visvoedingskundige onderzoek geleid vanuit Putten en uitgevoerd op de proefboerderij de "Schaffelaar". Deze faciliteiten werden echter te klein en daarom zijn in 1989 twee nieu-

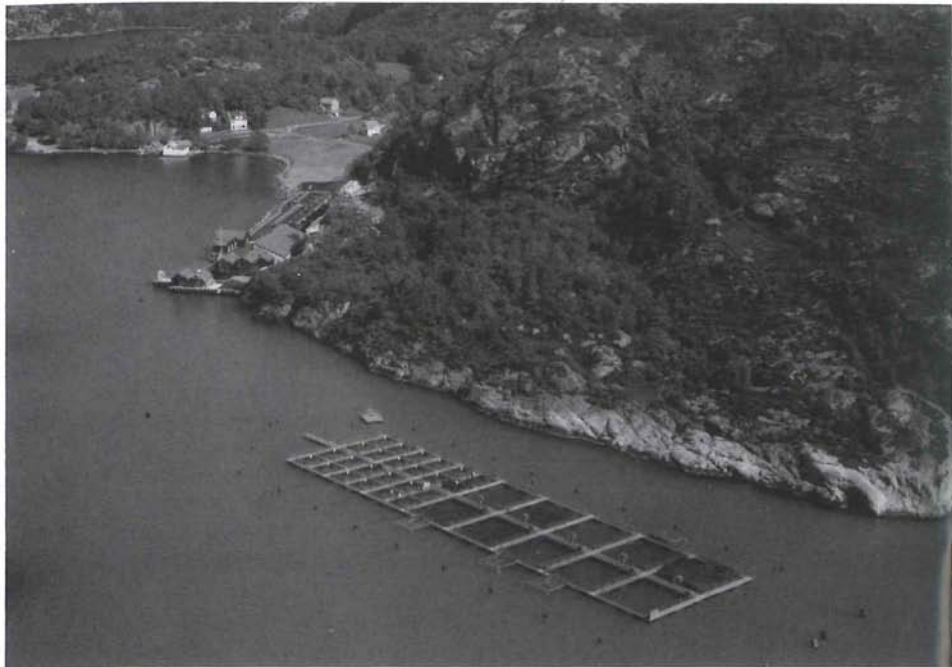
we onderzoekscentra opgezet; een in Noorwegen, gericht op koudwatervissen en een in Thailand, gericht op garnalen en warmwatervissen. Voor Nederland is het nadeel dat onderzoek aan vissen als paling en meerval plaatsvindt in het Verre Oosten.

Afwisselend werk

Ik werk als onderzoeker bij BPN ARC. De functie van het onderzoekscentrum is enerzijds om van dag tot dag de BPN Aqua bedrijven en hun klanten (de viskwekers) technische ondersteuning te verlenen en anderzijds om voor hen onderzoeksprojecten uit te voeren en nieuwe producten te ontwikkelen. U kunt begrijpen dat zo'n baan sterk afwisselend werk levert en nooit verveelt. Het ene moment moet je via een gebrekkige telefoonlijn adviezen geven over visolie in Chili en

◆ Arjen Roem.

het andere moment sta je in weer en wind vislengtes te noteren voor een proef.

Het onderzoekscentrum in Noorwegen bestaat uit de volgende faciliteiten; een hoofdkantoor in Stavanger, waar ik zelf meestal vertoef, met een kleine maar uitstekende bibliotheek, een chemisch laboratorium waar voer- en vis-analyses worden uitgevoerd, een procestechnologisch laboratorium met b.v. een extruder en tenslotte ons onderzoeksstation. Deze laatste ligt een 10 km ten noorden van Stavanger in een prachtige fjord.

Het station (zie foto) bestaat uit een landkwekerij en een zeekwekerij. Op het land staan buiten ongeveer 100 tanks, variërend van 250 L tot 50 m³ inhoud. Gezien het feit dat een groot gedeelte van het onderzoek zich richt op het optimaliseren van voeders bezit ons station een uitgebreide verteerbaarheids-opstelling. Zowel zoet als zout water kunnen opgepompt worden, het laatste van zo'n 100 m diepte om door het jaar heen een constante

kwaliteit te waarborgen. Verder kan brakwater gebruikt worden en kan het water verwarmd of gekoeld worden. Indien noodzakelijk kan gedesinfecteerd worden m.b.v. UV-licht. Momenteel is het onderzoek gericht op zalm, forel en tarbot.

Zeekwekerij

De zeekwekerij is onlangs uitgebreid tot 12.000 m³. Naast een flinke productie-eenheid beschikken we over 46 kleinere kooien (5x5x5m) voor onderzoek. In 1991 werd in deze kwekerij 250 ton zalm en forel geproduceerd. Het gehele station is uiteraard computer-gestuurd, waterkwaliteit en -kwantiteit worden continu bewaakt en verder is de voeding geautomatiseerd. De lezer begrijpt dat ik trots ben op "mijn" station en ik nodig een ieder uit het te bezoeken mits hij/zij het even van tevoren laat weten.

In BPN ARC werken 30 mensen, waarvan 11 als onderzoeker, 8 in het lab, 8 op het station

en de rest als ondersteunend personeel. Het onderzoek kan grofweg in 4 onderzoeksgroepen verdeeld worden. De grootste groep, waartoe ik zelf behoor, werkt in Nutrition (voederformuleringen, grondstoffen en nutritionele behoeftes van vis). Een tweede groep is de gezondheidszorg (ziektes, vaccins, antibiotica en andere immuno-stimulerende stoffen). Een derde groep houdt zich bezig met de proces-technologische kant van de voeder-productie. Zoals eerder opgemerkt is de extruderings-technologie zeer actueel. Tot slot hebben we sinds 1990 een groep die zich specifiek bezig houdt met de ontwikkeling van maricultuur (zeevis-cultuur). Voor Noorwegen zijn dat met name de heilbot, tarbot, zeewolf en kabeljauw.

Internationaal flavor

Tot voor kort was ik diegene die het centrum een internationale flavor moest geven, d.w.z. ik werkte tussen allemaal Noren. Onlangs werd ons team echter versterkt met een

Schot, Clive Talbot, wellicht niet geheel onbekend in wetenschappelijke kring.

Als Nederlander is het overigens slechts een kleine overgang naar Noorwegen. Het Noors kan men wel in enkele maanden leren, ja zelfs als men als middelbare scholier niet oplette tijdens Duits of Engels. Mijn twee dochters spreken inmiddels onvervalst Stavanger dialect, een niveau wat nooit zal zijn weggelegd voor mijn vrouw en ik. Noren zijn niet allemaal stug in de omgang en zelfs de Noorse humor kan er mee door, behalve tijdens de wintermaanden wanneer de Nederlandse schaatsers niet geheel aan de verwachting voldoen. <

Al met al hebben we het hier uitstekend naar onze zin. Qua natuur is Noorwegen niet te overtreffen en trektochten staan al vast, zowel voor de zomer als voor de winter (op de langlauf-latten). Goed, tijd om dit bericht te beëindigen alvorens ik te lyrisch ga worden over het kille Noorden.

Hilsen fra Norge

Advertentie